

Kurkistus

Lappeenrantaan

Fingo ja Fingon sohva

Tuntuuko sinusta joskus siltä, että kuukaudessa on useita perjantai 13 -päiviä? Silloin tällöin tuo ajatus hiipii mieleeni kun toinen toistaan idioottimaisempi tempaus kantautuu korviini. Meillä Lappeenrannassa tosin kriittisin luku näyttää olevan yhdeksän. Aivan sama, oliko yhdeksällä Lappeenrannan Dahari-koiralla ikää 9 kuukautta vai 9 vuotta, aina tapahtuu. Varmaan hymyilen kaikille tapahtumille jo yhdeksänkymppisenä! Seuraavassa kurkistus elämäämme:

Gaio

Vuosien varrella olen ehtinyt kasvattaa ympärilläni "mikään asia ei tule yllättämään minua Gaion kanssa vietettyjen vuosien jälkeen" -kuoren. Gaio on venyttänyt pinnaani niin hauskoilla kuin vähemmän hauskoilla tempauksillaan. Lappeenrannan Houdini on mestari murtautumaan ulos ja sisään ovista; suunta riippuu tietysti siitä kummalla puolella ovea se ruuanmurunen sattuu olemaan. Abloy-lukot käännettävällä pienellä nupilla eivät kauaa Gaioa pidättele saati sitten naurettavan yksinkertaiset liukuovet tai jääkaapin ovet. Jos ovi sattuu sijaisemaan ylemmissä stratosfääreissä, on avuksi löytynyt jakkara jonka hilaamalla kaapin oven alle saa kummasti venytettyä pienenkin rhodesialaisen leijonan mittoihin.

Ruoka - se onkin kumma kannuste! Älä kuvittele että voisit tietää mistä tarkka nenä löytää syötävään viittavan hajunhäivähdyksen! En olisi voinut kuvitellakaan että tuliterän takin taskuun on taiwanissa huolimaton laadun tarkkailija pudottanut atomiakin pienemmän murusen. Se takki on palvellut vuosia hyvin ilman taskujakin. Tai että näyttelytakki pesukoneessa käynnin jälkeen tuoksuu niin lumovalta että se löytyy nyljettynä eteisen lattialta. Tai että salmiakkiset Turkinpippurit kuuluvat ehdottomiin suosikkeihin paellan ja pizzan ohella.

Monta kuukautta epäilin jotain tapahtuvan asunnossani kun olen töissä. Pihaan ajaessani olin näkevinäni häivähdyksen yläkerran ikkunassa ja sohvalla olin tuntevinani lämpimän painauman. Se oli kuitenkin mahdoton ajatus sillä yläkertaan pääsy kierreportaita pitkin oli estetty kahdella portilla. Jos koira pystyy kiipeämään porttien yli, alas-päin hyppääminen kivisille portaille olisi tosi vaarallinen juttu.

Eräänä päivänä Gaio ei kuitenkaan voinut vastustaa houkustusta, olihan hän edellisenä päivänä nähnyt miten vieraat kiskoivat napaansa kaikkia Gaion herkkuja hänen nuollessa näppejään. Gaio siis antoi piut paut kiinni jäämisen riskille ja ryhtyi piknikille. Jääkaapista löytyi Hornet-broilerinsiipiä (posliinivuoka oli taiteiltu ylähylyltä lattialle rikkomatta sitä), pakastimesta Viennetta-jäätelökakku ja mustikoita. Jälkiruuaksi kelpasivat kaikki vanhat jäysteet roskiksesta. Eikä Gaio itseään kunnioittavana ladynä toki keittiössä syönyt vaan vietti mukavan päivän olohuoneen matolla ja sohvalla vaihtaen paikkaa auringonlääntien siirtyessä länteen-päin. Olihan se Puotilan narumatto jo aika kulunutkin. Ja sinisävyinen ennen mustikoitakin. Kun saavuin kotiin, Gaio makaili alakerrassa omalla paikallaan raukeana häntäänsä heiluttaen. Yläkertaan tullessaan hän pysähtyi silmät suurina: "VOI TAIVAS, mitä täällä on tapahtunut, se oli varmasti tuo naapurin orava!!!"

Eräänä päivänä näin portaissaliikkumistekniikan: Gaio keikkui yläkerran portin päällä kaikki neljä tassua rivissä kapealla portilla. Siitä hän valui matona alas-päin ja irrotti

takatassut portilta vasta kun etutassut olivat portilla. Se siitä vaarallisuudesta. 9-vuotiaan rouvakoiran takia taloudeksamme ei ole ensimmäistäkään ovenkahvaa, wc:n ja kylpyhuoneen ovet on käännetty lukkoon, puhelin on piilotettu (Gaio vastailee taas puhelimeen, soitteluista ei kukaan ole kertonut) ja portaikkoon on viritetty pressu seinäksi.

Matkakumppanini varmaan muistavat myös seikkailumme laivalla ja ruotsissa. Milloin on kuulutettu kolmea koiraa irrallaan kannella kuusi, milloin palautettu tuuletusikkunasta ulos muiluttautunutta koiraa takaisin huoneeseen. Yksi helpotus asiassa on - koskaan ei tarvitse ulottaa etsintöjä keittiötä pidemmälle!

Lili

Hiukan keittiötä pidemmälle sitä vastoin ulotti Lili-tyttö matkansa 9 kuukauden iässä. 22 tuntia silkkaa hupia Lilille - 22 tuntia hermojaraastavaa huolta etsintäjoukoille ja ennenkaikkea Riinalle ja Sampolle, Lilin omistajille. Lili päätti avartaa maailmankuvaansa ja häippäisi mummilan pihamaalta iltapäivällä omille teilleen. Tunnin kuluttua hippuloista tehtiin muutama havainto karkulaisesta - sen jälkeen ei mitään. Kahteen asti yöllä etsintäpartiomme haravoi ääni käheänä Savitaipaleen maastoja. Viimein saimme hiukan toivoa: koko koiraporukkamme Gaio-Dabi-Zali-Gisse saivat luotettavan vainun! Seurasimme sydän pamppaillen koirien tarmokasta menoa ja päädyimme puolen yön aikaan syrjäisen talon pihalle. Koska talossa oli valot, suuntasimme ovelle vakuuttuneina Lilin löytymisestä. Noh, olihan iltalenkillään lähimaastoja tallannut talon labradorinnoutajakin tyhjää parempi.

Seuraavana aamuna ryhdyimme vähän massiivisempaan operaatioon. Rajavartioston, poliisin, löytökoirapäivystyksen, paikallisradion, Sampon suvun ja naapureiden lisäksi värväsimme mukaan pelatuslaitoksen ambulanssin, paikakunnan kierrokselle lähtevät nuohoojat, lehdenjakajat, koulutaksin kuljettajat, satunnaiset metsurit ja marjastajat ja ala-asteen nappulat. Rhodesialaisjoukkomme oli vahvistunut Jymyllä ja Fingolla. Illaksi mukaan oli lupautunut myös palveluskoirayhdistyksen tutut koirineen - sekä, yllättävää kyllä, Niittyvillantien naapurit! Kaikkien meidän naapurissamme vietettyjen vuosien jälkeen!

Etsintämme ulottui jo 15 kilometrin päähän katomispai-

kalta, sieltä oli tullut "varmahkoja" havaintoja. Ajelimme satoja kilometrejä monen auton voimin teitä ristiin rastiin. Onnettomuuden mahdollisuus alkoi jo hiipiä mielimme. Näimme mielessämme kuvia Lili-tytöstä joka tutisee läheisen kiven takana märkänä ja palelevana liian peloissaan tullakseen esiin edes tutun äänen huutaessa...

...kunnes yht'äkkiä, Lili seiso i autoni edessä tiellä häntää heiluttaen. Kun pysähdyin ja avasin oven, Lili kiipesi ylitse takapenkille "HEEEEEEI, tulitteko te kaikki tänne lenkille, VOI JEE, joko mennään!"

Vaikka tassunpohjat olivat juoksemisesta sileät kuin pienellä kisulla, näytti kummasti siltä että osa 22 tunnista olisi vietetty lämpimän kaminan vieressä pipareita syöden. Sitä emme taida saada koskaan tietää sillä Lili tahtoo pitää salaisuutensa.

Fingo ja Jymy

Sisustussuunnittelijan taipumuksista on kuulunut muiltakin paikkakunnilta. Meillä Lappeenrannassa ne ovat periytyneet Gaiolta yhden sukupolven yli pojille. Pojat eivät olekaan - siinä kriittisessä 9 kk iässä - sortuneet turhaan näperelyyn!

Fingo päätti pureutua oikein perusteellisesti sisustamiseen. Jollei perusta ole kunnossa, on turha keskittyä lillukanvarsiin! Riitan yllätys olikin melkoinen kun hän töistä kotiin tullessaan huomasi että pelkistetty tyyli oli vallannut asun-

non. Ehkäpä hän oli alitajuisesti viestittänyt Fingolle että harmaa betoni lattiapinnoitteena oli huomattavasti silmää hivelevämpi kuin muut pinnoitteet. Sohvan vuoro oli sitten muutamaa päivää myöhemmin.

Mustasukkaisuus kahden miehen ja yhden naisen taloudessa on selviö! Päivällä mamman huomio kohdistuu ihan vain pieneen rhodipoikaan Jymyyn, mutta entäs yöllä! Koska isäntää on vaikeampi kantaa roskikseen, kannetaan sinne sänky! Yksi jenkki-sänky on pelkkää pahvia yhdeksänkuusen purukalustossa. Varsinaiseen missioon valmistautumiseen Jymy käytti runsaasti tietokirjallisuutta ja videoita. Harjoitusmalliksi hän valitsi sänkyä pienemmän sohvan. Päivittäiset sisustussuunnitelmat Jymy laati kahvinkeitin vieressään, paljonhan on puhuttu kuinka hyvät fiilikset saa nauttimalla kiireettömät aamukahvit sängyssä.. Nyt, yhdentoista kuukauden iässä, Jymyllä on työpaikalla hienoakin hienempi kiiltävästä teräslangasta tehty oma yksio jossa voi rauhassa vetäistä kunnan nokkaunet kun Katri on hälytyksessä...tällä perimällä ei kannata luottaa että lääkevarastot olisivat suojaassa kolmen lukitun oven takana...

Saba

Talven saapuessa tulee mieleen lapsuus. Kuinka moni teistä on juuttunut pakkasella kielestään kiinni tikapuihin tai muuhun metalliin? Muistan kuinka nahaton kielenkärki oli kipeä pitkään. Muistaakohan Saba kuinka kipeä huuli oli kun sen riuhtaisi koko kuonon leveydeltä irti aidantolpasta?

Efon

Efon-poika on myös saanut hyvää oppia mammaltaan. Gaio opetti 9-kuiselle pienelle pojalle kuinka avataan ne hassut pienet hakaset joita Karttusten talouteen oli ruuvailtu ihan kuonon ulottuville. Tarkoitus oli varmaan että Ellinoorakin pääsisi joskus huoneeseensa, mutta kuinka avuttomia ja pieniä ne olivatkaan! No, kuka muutamaa barbia tai huulipunaa kaipaisikaan.

Monelle nämä iloiset mamma-mummi-vierailut toivat hetken ilon mutta Efon päätti että tylsät yksinäiset iltapäivät saavat olla mennyttä aikaa! Ensimmäisenä päivänä Efon onnistui vakuuttamaan isäntäväen että he olivat ihan kelvottomia koiranomistajia - unohtaa nyt koirapoika yksin puutarhaan työpäivän ajaksi kun Zeira sai olla sisällä. Onneksi kuistilla oli pehmeä keinu jossa sai ihanasti keinahdella kesätuulen leppeästi heilutellessa viiksikarvoja. Mutta pahus sentään - seuraavana päivänä ei isäntäväki enää mennytkään helppoon. Kun Jenkin (Efonin kaveri Chesapeakelahdenoutajan) isäntä kiikutti Efonin takaisin kotiinsa pihaltaan, piti asiaa tutkia tarkemmin. Ja löytyihän se selitys: Kun kiipesi portin yli, avasi saunaosaston ja saunan oven, kiipesi lauteille, yletti juuri ja juuri saunan pieneen ikkunaluukkuun. Sieltä kun tiristi itsensä ulos ja pudottautui kahden metrin matkan nurmikolle, oli helppo nakki hypähtää aidan yli kartsalle tai vaan käretyä aurin-gonläänttiin pehmeään keinuun.

Zali

Hirvenmetsästys osui pahaan aikaan - kriittisessä 9 kuukauden iässä se alkoi. Aluksi Zali oli ihan vain kohteliaisuudesta kiinnostunut Dabi-mamman suosikkiharrastuksesta, hirvenjalkien haistelusta. Kunnes eräänä päivänä - NAKS - siinä se seisoi polulla. Isona, komeana ja ah niin leijonantuoksuisena. Ensimmäinen retki tämän ihanan otuksen perässä kesti 15 minuuttia. Seuraavan, pidemmän reissun sai Zali tehdä jo asianmukaisesti puettuna neokeltaiseen, heijastimilla varustettuun turvaliiviin. Nämä reissut ja lukuisat pienemmät vielä jaksoimme höyryten odotella mutta se viimeisin nousi jo kiehunnan puolelle: Eteemme polulle juoksi yllättäen kolme hirveä, emä ja 2 vasaa. Koirat olivat ihan vierelläni joten karjahdukseni pysäytti ne...paitsi Zalin joka tuttu kiilto silmissään singahti metsään vasat edellään. Emä jäi seisoskelemaan mutkan taakse. Siinä

istuimme ja odotimme. Toisella puolella vilkasliikenteinen tie, toisella puolella silmänvalkuaisiaan muljautteleva hirvi. Zali palasi, ihan hyvä, mutta niin palasivat vasatkin. Zalin tuotua lainaamansa vasat emänsä luo, emä päätti maksaa potut pottuina ja syöksähti Zalia kohti joka syöksähti minun jalkojeni väliin. Minä syöksähdin takavasempaan huutaen kuin hyeena ja kaikki kolme hirveä syöksähtivät peräämme. Syöksähdeltyämme aikamme totesin että kolme suurinta oli kadonnut metsän kätköihin. Autoon mennessämme varmistin kuitenkin sisäänkiipeävien nelijalkaisten määrän.

Toki Zali on kiinnostunut myös pienemmistä leijonaa muistuttavista eläimistä kuten oravista. Niistä spurteista on minullakin muistona pitkä arpi vasemmassa sääressä ja yhdet lahkeettomat housut.

Gisse

Gisse on aiheuttanut sydämentykytystä ensimmäiset 9 päivää. Eläinlääkärin lattialle pamahtanut tyttö sai sellaisen lähtölaukauksen elämään että on halunnut käyttää vuorokauden rajalliset tunnit viattomaan hauskanpitoon. Villasukassa vietetty ensimmäinen vuorokausi on ilmeisesti parempi lähtökohta elämään kuin ns. perinteinen tapa. Näyttää myös siltä että Gissen taloudessa velvollisuudet on jaettu hyvässä yhteisymmärryksessä - Gisse hoitelee raittiin ilman työt, kissat Touko ja Masa siistit sisätyöt kuten tihuloinnit ja ruokavarkaudet.

Dabi ja Zeira

Paikkakunnan poppioravat (laulavat kovaa ja korkeelta) ovat olleet kotona ihanan laiskoja ja aikaansaamattomia! Mieluummin ehkä keskitänkin ajatukseni sisätiloihin...muuten mieleeni saattaisi palailia pätkittäin välähdyksenomaisia muistikuvia tunteja kestäneistä yhteisistä ajoreissuista, pölyväivistä höyhenistä, kirsunkärkeä myöten mudassa olevista koiranomaisista hahmoista...

Kuten ehkä "rivien välistä" luittekin, 9 Daharia ja joukkueemme ulkomaalaisvahvistus Zeira ovat ns. vapaan kanan munia. Häkitön (ja hihnaton...) lapsuus, siinä avain innovatiiviseen elämään?

Jouluisin terveisin, Riitta

